

סימן פו

הכשר העירוב בקיו גארדענס הילס

ט' ניסן תשל"ד.

מע"כ ידידי הרה"ג מוה"ר פרץ שטיינבערג שליט"א.

הנה בדבר העירוב אשר תיקן כתר"ה סביבות קיו גארדענס הילס היה זה בהסכם כל הרבנים אשר בקיו גארדענס הילס ונעשה זה באופן שלא נכנס הדרך הכבושה לרבים הנקרא „הוי וויי" וגם נעשה באופן שהחששות ליפסל ע"י איזה קלקול הם רחוקים מאד וגם העמידו משגיח שייראה בכל ערב שבת קדש, תגני רואה בזה תועלת גדולה והצלה ממכשול בשוגג ובמידת, ואין דומה כלל לנוא יארק שלא היה זה ברצוננו ורצון הגאון ר' אהרן זצ"ל ועוד גדולי תורה מאגוד"ר כי נוא יארק עיר גדולה מאד וכדבארתי בתשובה בספרי א"מ אבל קיו גארדענס הילס היא קטנה לענינים אלו וליכא הסעמים שכתבתי שם דלכן הוא טובה גדולה ותועלת לשמירת שבת ואני אומר שיפה עשיתם.

הנני ידידו מקירו מאד,

משה פיינשטיין

סימן פז

דין עירוב בפלעטבוש

ט"ו בשבט תשל"ח.

מע"כ הרבנים הגדולים וידידי החשובים אשר מועד הרבנים בפלעטבוש כל אחד לפי מהללו יהלל שליט"א. והו"ר ידידי הרה"ג מוה"ר ישראל פאליעו שליט"א.

הנה כשהיו אצלי הרבנים החשובים הרה"ג מוהר"ש שארפמאן שליט"א והרה"ג מוהר"נ שרייער שליט"א בדבר תיקון עירוב בפלעטבוש ואמרתני שאני רוצה להתערב בזה כי הרי כמה שיטות איכא בפירוש מה זה רשות הרבים ובפירוש דלתות נעולות וספרי הש"ע מצוים, אבל מאחר שיצא קול שאני הוא מתיר בעצם מצד לשון זה שאמרתני מוכרח אני לבא בזה לברר בקיצור מה שאני בעצמי סובר, והוא מפורש באורך בכל פרט ופרט בח"א מא"ה בספרי אג"מ סימן קל"ט שהשבתי להרה"ר ר' צבי הירש אייזנשטייט ז"ל, כי אני הסברתי מה שנראה לע"ד בדבר הששים

רבוא שחידשו רש"י ותוס' וכן נהגו להקל כמותם, והוא נכון ומוכרח שאיכא שני ענינים בדרכים צריך שיעברו ששים רבוא בכל יום כלשון המחבר סימן שמה סע"י ו' להי"א אבל בעיר הוא דה"ר בזה שישנם בעיר ששים רבוא, ויש להקל שהוא שיהיו ברחובות כל העיר כל העת שדרכן של אינשי לצאת מבתיהן כשצריכין לאיזו דבר ששים רבוא אף שבכל רחוב ורחוב לא נמצאו אלא פחות הרבה ואף שאין עוברין כלל אלא שנמצאו ברחובות הוא דה"ר אם עוברין הם בכך ס' רבוא, דכן היה בדגלי מדבר בשעה שנחו שזה היה רבוא דרבוא של כל הזמן והמסעות שהיו עוברין ממקום למקום היה במשך כל הארבעים שנה רק ימים מועטים וכל הזמן היו נחים במ"ב המסעות כדכתבתי שם בענף ה' וברור שלא היו עוברין הרבה אינשי מרחוב לרחוב כי לא היה להם שום צורך בזה ואף אם היה צורך כמו בעיירות דבזו"י שכל אדם עושה מלאכה ומסחר נמצאים רובא דרובא בבתיים שעושים המלאכה והחנויות והעברה ברחובות העיר הוא רק בשעה שהולכין למלאכתן ולמסחרם וכדומה, אבל אינשי ברחובות כל אחד בשכונתו נמצאו בערים הגדולות טובא גם ששים ריבוא וזהו הרה"ר דבערים, וצריך לאמוד כמה תרשבים יהיו נמצאים בעיר שיהיו מהם ברחובות דכל העיר ששים רבוא ואפשר כדמסתבר שלא כל הערים שוין לענין זה. אבל יש להוסיף והוא בשטח עיר ד"ב מיל על י"ב מיל כיון דילפינן הכל מדגלי מדבר, ולכן בברוקלין שהוא עיר אחת מלאה אוכלוסין אבל אפשר שהיא יותר מ"ב מיל על י"ב מיל, צריך לאמוד למשל פלעטבוש שנמשכת יחד עם ברוקלין י"ב מיל מהם אם נמצאו סך אינשי שם הרבה כל כך שנמצאו בכל רחובות דאלו הי"ב מיל ס' ריבוא הוא דה"ר גמורה אף להמציכין ס' רבוא ונתהגין כמותן והוא אולי אחד מארבעה או אחד מחמשה אינשי נמצאו ברחובות שסך כזה היו במדבר שהרי מספר ס' הריבוא היו מבין עשרים ומעלה ולגמ' ב"ב דף קכ"א ע"ב לא נמנו אלא עד ששים שנה עיי"ש ברש"ם ד"ה כפחות מכ', שאז הוא דה"ר גם לרש"י ותוס' אף שלכא רחוב שעוברין שם ס' רבוא, וכשאיכא רחוב שהולכין שם ס' ריבוא הוא דה"ר אותו הדרך אף שאין בעד ס' ריבוא.

ופשוט שאם בשטח קטן שפחות מ"ב מיל על י"ב מיל נמצאים ששים ריבוא הוא דה"ר, אבל הוא קולא דאם בשיעור ד"ב מיל על י"ב מיל לא יהיו סך דיוורין שמהן תהיה האומדנא דבחוצות ימצאו ס' ריבוא אינו דה"ר, אבל בנוא יארק וברוקלין שאיכא בתים גדולים שבהם אחד ישנם הרבה דיוורין שהוא בשטח קטן מאד על הארץ ואיכא בתים שנמצאו דיוורין אפילו יותר מד' מאות משפחות הרי בשטח קטן טובא אפשר שיהיו הסך ס' ריבוא שנמצא בחוצות שצריך לרש"י ותוס', בדגלי מדבר הא היו רק אהלים שטוחים על

יריעות גמורות להמשכן ולהאהל כמפורש בקרא בפ' פקודי. וענין סרטיא ופלטאי שמביא דבכל הערים היה רק מקום אחד לצאת חוץ לעיר שזוהו סרטיא וכן היה רק מקום אחד שמתקבצים לסחורה לא מסתבר זה כלל שבעיר גדולה שצריך ללכת דרך רחוק לא יתהא אלא מקום אחד לקנות מה שצריך ואין שום טעם לדחוק. וענין סרטיא ופלטאי הא סובר הרשב"א בעה"ק ש"א דאפילו בעיר שמוקפת מחיצות הוא רה"ר ועוד שיטות איכא שסברי כן, ואף להחולקים עליהו יש לפרש שהסרטיא ופלטאי הוא לענין רה"ר דדרך ולענין להתשיב ברין רה"ר גם המבואות המפולשין לה, בכל אופן לא נראה כלל דרך העה"ש, אבל בזה טעם שלא אמרתי למה שאני סובר לרבנים חשובים לפס"ד ברור. אבל מאחר שיצא קול שאני הוא המתיר שהוא בעצם נגד מה שכתבתי ונגד מה שאני סובר כן לדינא הוכרחתי לכתוב מכתבי זה שהוא ברור דעתי במה שכתבתי וגם במה שהוספתי עוד פרטים בין לקולא בין לחומרא מה ששם בתשובתי לא כתבתי שלא היה אז נתון.

הגנני ידידם מקידים ומכבדם,

משה פיינשטיין

סימן פה

עוד בדיון עירוב בפלעטבוש

ד' שבט תשל"ט.

מע"כ הרבנים הגדולים וידידי החשובים מועד הרבנים דפלעטבוש כל אחד לפי מהללו מהולל והי"ר ידידי הרה"ג מוהר"ר ישראל פאליעו שליט"א.

הנה כבר בארתי בעל פה הטעם שאני סובר דאין לעשות תיקון עירובין בברוקלין אפילו בחלק אחד כהא דפלעטבוש, אף אם נ"מא שמשך י"ב מיל על י"ב מיל כשיתחילו למרד מאיוה צד דתחלת העיר דברוקלין אין שם סך גדול כמספר בני ישראל שהיו במדבר על משך כזה, ותאומדנא היתה שנמצאים ברחובות בחוץ ס' ריבוא, משום דכיון דעיר גדולה כברוקלין צריך לברר מי שאומר שאין שם סך ס' ריבוא כשרוצה להתיר, דהא הרבה אינשי הם באומדנא שיש בברוקלין בכל חלק כזה ד"ב מיל על י"ב מיל ס' ריבוא ויותר מאחר דכמובן הבתים גדולים שיש בתים דהרבה קומות בעלי ארבע וחמש ושש שהם כמעט רוב הבתים ואף הנמוכים הם בעלי שתיים ושלוש ונמצאים גם בתים גבוהים ביותר ומגיעין גם לבעלי עשרים קומות, נגד מחנה ישדאל במדבר שהיו באהלים

פני הארץ שלכן הית זה בסך גדול ד"ב מיל על י"ב מיל. ואם היו ששים ריבוא בשטח החשבון ד"ב על י"ב מיל אבל בארכו כפלים על רחבו כגון ששה מיל על אורך כ"ד מיל יש להסתפק ובסברא נוטה להקל לדידהו. ובעיר שיש בה הרבה נכנסין צריך להתחשב גם עם אלו הנכנסים מערים אחרות דאם איכא הס' ריבוא בצירוף הנכנסים ממקומות אחרים נ"מ הוא רה"ר כדבתאבי מרש"י עירובין דף ג"ט ע"א ד"ה עיר של יחיר ואף שנסתפקתי שם דאולי סגי ביש בעיר ס' ריבוא ביחד עם הנמצאים בהבתים, יותר מסתבר דאין להתשיב בכלל הס' ריבוא אלא אלו הנמצאים בחוצות דהרי במדבר היו שם בהמחנה יחד עם אלו שבבתים פי ארבע או חמש מס' ריבוא, שלכן מכיון שנמצאו סריסם גדולים דתיקנו בהן עירובין משמע שהקלו בזה.

ואף שמקטין לפ"מ שכתבתי קושית תוס' בעירובין דף ו' ע"א ד"ה כיצד מזה שהיו בדגלי מדבר טף ונשים לאין מספר דאפשר דמסך זה אמדו דהיו בחוצות ס' ריבוא. וכוננת קושית התוס' הוא דמנלן דהיה האומדן כך כיון שלא הוזכר מספר עלייתו, וגם הקושיא מערב רב שהיו הרבה ולא נאמר מספר שע"ז ליכא תירוץ האומדן לכן לא תירצו זה. ובעצם נראה לתרץ קושית התוס' דהשיעור נאמר על מחנה ישראל ממש דהערב רב לא היו מעורבין אלא שחננו חוץ למחנה ישראל סמוך להם וראה דהא אף לבן המצרי שהיה בן אשה ישראלית לא הניחוחו ליטע אהלו בתוך מחנה דן כ"ש שהערב רב לא היו בתוך מחנה ישראל דהשיעור נאמר על מחנה ישראל, דדוחק לומר דהשיעור זה היה עם הערב רב שהרי איכא ג' מחלוקות במכילתא פ' י"ד ר' ישמעאל ור"ע ו' נתן כמה היו תשוב רב לר' ישמעאל כפלים, ור"ע ד' פעמים ולר' נתן ששה פעמים וא"א שלכולן לא היה אלא השיעור דמבית הישימות עד אבל השטים שרשב"ה ראה אותו מקום והיה י"ב מיל על י"ב מיל כדאיתא בעירובין דף ג"ה ע"ב, שלכן משמע שבמקום זה חנו רק ישראל שנמנו ולא הערב רב וזה עצמו היה רה"ר בלא מקום הערב דב, וצ"ע מה שהתוס' לא תירצו כן.

ע"פ אני סובר לדינא כדכתבתי אבל לא רציתי לומר דלפס"ד ברור מאחר שלא הוזכר זה בפירוש בדברי רבותינו האחרונים ובעה"ש משמע שודאי לא נחית לזה עיי"ש בסעיף י"ט וסעי' כ', אף שלע"ד אינו נכון כלל כדבריו שודאי היה כל מחנה ישראל רה"ר לא רק מקומו של משה כדוכחתני בתשובתי שם, וגם תביא נכדי הרה"ג ר' מרדכי טענדלער שליט"א מהא דבריש הזורק (דף צ"ו ע"ב) אמר ר' יאשיה ור"ח שזורק ד"א ברה"ר היה במקדש באורגי יריעות שהיו זורקין המחטין וז"ל ובוכיאר ביריעה ולשוואלית, הרי עשו מלאכת אריגת היריעות ברה"ר ולא היה זה אצל משה דהא אחר שגמרו מלאכתו הביאו אל משה

זה שייך למילף היינו שהפלטאי יהיה לעיר שיש בה ס' ריבוא אבל אין חלוק בזה גדול העיר, דהא עכ"פ כיון שבעיר איכא ס' ריבוא הרי נעשה הפלטאי שבעיר לכל תושבי העיר שהם ס' ריבוא אף על שטח יותר מ"ב על י"ב מיל, ש"כ באיכא פלטאי בברוקלין יש להתחשב מספר אנשי כל ברוקלין, אבל אולי פליגי רוב הראשונים עליוהו לא רק באיכא מחיצות אלא אף בהאמצות דליכא יתרון בשביל הפלטאי כלל דאין לנו רה"ר אלא מה שילפינן מדגלי מדבר דהא החכ"צ שהביא הבאה"ט מסיק ותמה אני שלא ראיתי לאחד מן הפוסקים שהביא דבר זה, ש"כ נימא שאף בלא מחיצות לימא יתרון לפלטאי, ובכל אופן תלוי בכל י"ב מיל על י"ב מיל לבד וכשנמצא שליכא שם ס' ריבוא היה לן להתיר לתקן עירובין, איכא עכ"פ טעם זה שאין לתקן עירובין מאחר שלא ידוע זה אלא ע"י ברור שמוזה לא ידעו ריבוא דרובא אינשי ואתי לקלקולא להתיר לתקן עירובין אפילו בעירות גדולות שאיכא ס' ריבוא.

והנה מסתבר שאין רשות לכל אחד ואחד למדוד הי"ב על י"ב מיל מביתו איך שיהיה עדיף להו דהא יהיה סתירה אלא צריך להתחיל מאיזה צד ותחלת העיר הקרוב להו שאם לפלעטבוש קרוב חוף הים דנכנס קאני אילענד ובריטאן יתוש שאיכא ימים בימי הקיץ שבאים לשם יותר ממיליאן איש ביום שאף אם נחלקים לשלושה זמנים ביום שנמצא שבזמן אחד ביום איכא שם רק ערך ש"נ אלפים הרי בצורך להאינשי שנמצאים בכל יום דאי יהיה בימים ההם ס' ריבוא, וכיון שאיכא ימים שאיכא ס' ריבוא אפשר שסגי בזה להתחשב רה"ר גם על השנה, שלא הכל הזכירו שבעלי שיטה זו סברי דצריך שבכל יום יהיו עוברין בו ס' ריבוא דברשי"י וחוס' והרא"ש לא הוזכר בכל יום, וא"כ אפשר סברי דאם אך איכא המציאות בעוברים ס' ריבוא וראוי הוא מצד המקום ומספר האנשים שבסביבה שיעברו גם בכל עת ס' ריבוא הוא רה"ר, אך בזה כיון דבשי"ע כתב ברעת שיטה זו דצריך שיעברו ס' ריבוא בכל יום בסיומן שמי"ה סעי' ז' יש אולי להקל אבל הא עכ"פ יש לאסור מטעם שכתבתי לעיל.

וזה אמרתי אך כשאמרו לי שלפי ידיעת הברורה אין במשך י"ב על י"ב מיל ס' ריבוא בברוקלין, והוא טעם לאסור על כל כרכים ששייך לאמוד לסתם אינשי שיש שם ס' ריבוא ברחובות מחוץ להבתים, דאפילו אם האמת שלאחר הברור נתברר שאין שם ס' ריבוא אין לתקן עירובין דרובא דאינשי אין יודעין הברור, אבל עתה נודענו במפה שניתן מהעיריה (הסיטי) ונמצא שכל ברוקלין הוא רק י"ב מיל על י"ב קצת יותר ודרים שם בקביעות למוט לשלושה מילאין ועוברים ושבים ממקומות אחרים למסחר ולהתראות עם קרובים ולעבודה קבועה קרוב למילאין שא"כ יש ממש יותר

שהוא רק אהל בקומה אחת על הקרקע, שלכן אף שהרחובות הם רחבים ערך פי שנים מרחובות בדמדבר שהיו רק ט"ו אמה מ"מ הוא לפי אומדנא דסתם אינשי שהם יותר מכפי שהיו במדבר במשך שטח זה, שלכן אם הוא פחות לענין המציאות צריך לברר זה, ומכיון שצריך לברר זה אף שהאמת הוא שאין שם ס' ריבוא וגם אפשר לברר זה, הרי ודאי רובא דרובא מאינשי לא ידעו במדבר זה לא רק מעלמא אלא אף הדרים כאן לא ידעו זה ויאמרו דמותר לעשות תיקוני עירובין דצורת הפתח ברה"ר גמור דיש שם ס' ריבוא ויותר ויבא לקלקולא. ומצינו כה"ג שחששו חכמים מהא דלא עשו עירובי חצרות דפה בירושלים (ק"א ע"א רש"י ד"ה ומהדרו. וע"י אג"מ אורח ח"א ס"י קל"ט ענף ה') וכמה גזירות טובא.

והנה למא שכתבתי באג"מ שם דאיכא שיטת הרשב"א בספר עבודת הקדש דסרטיא ופלטאי הוא רה"ר אף בעיר שמקפת מחיצות ודלתותיה נעולות, ובעה"מ עירובין דף כ"ב הביא שיטה זו גם בשם הר"א אפרים, ויש שסובר בתה"ד ס' ע"ג דאינו רה"ר אבל הוא כרמלית וכתבתי שאיכא גם ברשי"י סברא זו בעירובין דף ק"א ד"ה חייבין שסובר כן שהרי כתב אבל עכשיו דלדלתותיה נעולות לא היא רה"ר שאינה כדגלי מדבר שהוא דרך פתוח כל שעה, שהוא לשון המשמע שאינו רה"י וגם הא מסיק וכיון דכרמלית היא לית לן למיגור, ולא כתב איזה טעם אחר שהוא כרמלית משמע דהוא מצד שכתב בדברור זה משום דעיר של רבים היא שאוכלוסין הרבה באין לה עושה שהוא כרמלית אף דלדלתותיה נעולות, ואין לנו מנהג דלא כשיטה זו דהא מה שתיקנו עירובין אף בעירות גדולות הוא מה שאף עירות הגדולות לא היו בהם ס' ריבוא ואף לא קרוב לזה כידוע וכמפורש כן בכמה מקומות, וחומר זה דהרשב"א הוא להסוברים דבעינן ס' ריבוא דוקא כדאיכא ס' ריבוא, אבל מסתבר שאם איכא רה"ר בסרטיא ופלטאי יהיה זה תלוי בכל העיר אף שהעיר גדולה בשטח יותר מ"ב מיל על י"ב מיל ובכל העיר איכא ס' ריבוא ולא בחלק ד"ב מיל על י"ב ממנה, נמי הוא רה"ר כיון שהפלטאי הוא נעשה לכל בני העיר שהם ס' ריבוא ויותר, וגם הוא כמזכרת דהא פלטאי לא היה במדבר ולא שייך לומר דמחנה לויה היתה פלטאי שהיה שם משה שהכל צריכין לו ובאים אליו היתה בחשיבות פלטאי, אלא שהוא משום דזה אין צורך להוכיח מדגלי מדבר אלא משום דזהו עיקר רה"ר שזהו דאי מקום הנעשה רק לרבים, ולהרשב"א שאף בעיר שמקפת מחיצות הוא רה"ר הא דאי לא שייך למילף ממחנה ישראל במדבר שלא היו מחיצות, שלכן לא שייך למילף שיעור העיר שאיכא בה הפלטאי שיהיו הרבים שמחשיבין לרה"ר נמצאים רק בשטח י"ב מיל על י"ב מיל, אלא רק סך האינשי דמחשיבין לרה"ר

קטשן שנוטל אחת ומניח אחת שמוחרת אמו לדדותו לרש"י דעמימה הסוברים דקטן כזה נחשב נושא את עצמו דאפילו אי נמי מגביהה לו פטורה בשבת דף קכ"ח ע"ב, ל"ע לכאורה הוא דקא בקטן שזהו הליכתו שהרי הוא הליכתו כל אדם אבל מצד יראתו ואולי גם מצד קטנות אבריו וחולשת גופו אינו יכול לעמוד על רגלו האחת עד שניח רגל המוגבהת ולהגביה רגלו המנוחת שמתחת זה הולכין וצריך לאמו שתאחזנו ולא יירא ליפול שלכן מגביה ומניח מגביה ומניח והולך ככל תינוקות, ושייך להחשיבו כמהלך ולא ככפות, שלכן סברי דהוא כגדול כבר שנושא א"ע, אבל אדם גדול שהלכו הוא רק בסיוע קב"ים הרי אף אם ע"י יגביה האחת ויניח האחת הרי אין זה כדרך הלכו שהיה צריך להיות לאדם כזה ובא זה מכח כבדו שאין לו כח להקל עצמו, שלכן אפשר שאין לו דין נושא את עצמו. וגם עצם הסייע ע"י הקב"ים לא הכל שוין דאם הוא יכול בכח עצמו של הרגלים להגביה ולהניח יש לו תרמיון אי לאו החלוק שכתבתי, אבל יש שאין ברגליו כח להגביהם אלא ע"י שמגביה גופו ניתק הרגל ממקומו למקום שהעמיד הקב"ים שזה אין לו שום דמיון גם בלא החלוק שכתבתי.

אבל תלוי זה בהטעמים שפטור בנושא את החי שבארתי בספרי אגרות משה יו"ד ח"א סימן ב', דאם הוא מחמת שליכת חשיבות מלאכה על הוצאה אלא כשלא היה אפשר לבא לכאן ממקום שהיה בלא מעשה האדם הנושא והביאו לכאן, ואדם כיון שיכול לבא בעצמו אין לזה חשיבות מלאכה אף שאדם נשאר, ואין פירוש נושא את עצמו בשעה שנשאר האדם שזה אינו טעם לפטור, אלא על עצם העתקה ממקום למקום הוא נושא את עצמו, שייך זה גם על חולה זה שאינו יכול לילך בעצמו כיון שעכ"פ ע"י קב"ים יכול לבא בקושי ואף בזמן גדול לומר שאין לזה חשיבות מלאכה, ואם הוא מחמת שמיקל את עצמו ואין לו הכבדות ממש שיש לו בעצם לפי המשקל והנפת שלו, שלא היה זה כעין זה במשא שבמשכן, דכן בארתי שם שצריך לומר לרש"י דלעיל ותוס' צ"ד ד"ה אבל, סובר רש"י דקטן שנוטל אחת ומניח אחת הוא גם מיקל עצמו, שחולה ברגליו שאינו יכול לילך אלא כהא דנוטל אחת ומניח אחת אפשר אינו מיקל דאדרבה מכביד עצמו, ויש להחמיר כיון שהוא שיטת רש"י ותוס' והרשב"א ורישב"א, אף שלבשה"מ ר"פ נוטל שלדריה צריך לומר כטעם הראשון היה מקום להקל דנימא דרך בתינוק פליג שעכ"פ לא יבא בעצמו משא"כ גדול אף שהלכו היה רק ע"י קב"ים שייך שיבא בעצמו.

ומסתבר לע"ד גדולה (וימא ס"ו) שחייבין עליו הוא אף כשיכול לילך בעצמו אף יותר מקטן, דעצם החולי שחלה כל גופו הוא מכביד, דהא לא מצוי כלל חולה שאינו יכול לילך מעט מעט, אך אין כל החולים שוים

הרבה מס' ריבוא ברחובות שוראי בה"ב מ"ל על י"ב מ"ל יש ג"כ יותר מס' ריבוא, ולהשוות בריבוע הוא בהכנסת מקצת „מנתעטין" שנכנס שם ה„איסט סיד" שהוא גם „וואל סטריט" ו„סיטי האל" והסביבה שהוא עוד איזה מיליאונים, אבל כיון שמופסק בהנהר אין לצרף זה לברוקלין ולכן נחשב כמעט כל ברוקלין שג"כ איכא הרבה יותר מס' ריבוא וא"כ הוא רה"ר דאורייתא דדאי אין לתקן עירובין מדינא.

משה פיינשטיין

סימן פט

אם למחות ביד המקילים לעשות עירוב במאנהעטן

ג' דחנוכה תשכ"א.

מע"כ ידידי החשוב והנכבד הרב הגאון מוהר"ר אליהו יונג שליט"א.

הנה בדבר מאנהעטן הרי בארתי באריכות בספרי אגרות משה או"ח ח"א בסימן קל"ט כל הצדדים שיש להקל ושיש להחמיר, והמסקנא לע"ד דמאנהעטן ל"ד למה שנתנו להקל בשאר מקומות וא"כ אין בידנו להתיר נגד השיטות שאסרו, וגם ראייה גדולה ממה שבירושלים לא עשו עירוב להחיר ולכן אינו רואה דבר שישנה דעתי בזה, אבל אלא כבר אמרתי שאין בידנו למחות ביד המקילים וכשיחזק הרי ידוע מותר לאיזה שיטות, גם הם רבנים גדולים ומי ימחה בהם מכיון שסוברים לפי הכרעתם שיכולין לתקן והם ראוים לתוראה. אבל אני בעצמי איני יכול לסייע בזה דאף שיהיה תקן לגבי אלו המטלטלין שם ומוציאין מרה"י לשם שלא כדון ובהתקונים ירווחו שיהיו מותרין לאיזה שיטות, מ"מ הא לעומת זה יהיה לקול לבני אנשים כשרים שרוצים לעשות כהוגן ואינם מטלטלין במאנהעטן שמעתה יטלטלו שהוא שלא כדון להרבה שיטות שבארתי. אבל רבנים הסוברים שיש לתקן רשאים לעשות כמו שהם סוברים כדלעיל.

משה פיינשטיין

ידידו,

סימן צ

הליכת נכה בקב"ים ובעגלה בשבת ונשיאתו

כ"ח תמוז תשל"ב.

מע"כ ידידי הרב הגאון מוהר"ר אריה ליב גראסנאס שליט"א הראב"ד רב"ד צדק בלאדאן.

הנה בדבר חולה ברגליו דאינו יכול להלך בעצמו וע"י סיוע קב"ים יכול לילך, שדן כתר"י אותו